

NAŠ

DROGA
PORTOROŽ

INTERNA IZDAJA

št. 10

december 1995

NAŠ GLAS izdaja družba DROGA d.o.o. Portorož. List urejuje uredniški odbor. Odgovorna in glavna urednica Lilijana Ivanek - Pečar. Fotografija Jadran Rusjan, karikature Lorella Antonac. Tisk tiskarna VeK, Koper, v nakladi 1000 izvodov. List dobijo člani kolektiva brezplačno. Po mnenju Urada vlade za informiranje št. 4/3-12-1217/95-23/273, z dne 17. 7. 1995, šteje Naš glas med proizvode, za katere se plačuje 5 % davka od prometa proizvodov. TISKANO NA EKOLOŠKEM PAPIRJU.

GLAS

366 PRILOŽNOSTI

Vsak dan nam ponuja priložnost, da začnemo znova - prihajajoče leto nam jih bo ponudilo kar 366. Možnosti, da spremenimo svoj odnos do sebe, do svojih domačih, sodelavcev, znancev in prijateljev. Vsako leto nam prinese še kanček modrosti, da lažje krmarimo skozi življenje.

Naša nestrpnost izhaja iz strahu, da nam bo neznano razmetalo naš osebni svet. V strahu smo netolerantni - do hčerinega novega prijatelja, do novega sodelavca, do novega predloga uprave. Ljudje običajno čutimo odpor do sprememb. Toda čeprav nas včasih potegnejo z začrtane poti, so vendar prav spremembe tiste, ki prinašajo napredek.

Pred nami je leto, v katerem bomo začeli izkušati vse spremembe, ki jih je prineslo lastninjenje. Ne znamo predvideti, ali bodo dobre. Zato Vam želimo, da bi z mnogo strpnosti našli svoje mesto v novih razmerah ter da bi našli svojo pot sreče ter osebnega in poklicnega zadovoljstva. Kot je v svoji knjigi Pot zapisal Nejc Zaplotnik:

"Kdor išče cilj, bo ostal prazen, ko ga bo dosegel, kdor pa najde pot, bo cilj vedno nosil v sebi."

Urednica

NOVOLETNI INTERVJU

BOGASTVO SO ZAPOSLENI IN NJIHOVA PRIPADNOST PODJETJU

“Nolovetni NAŠ GLAS si že zasluži intervju s prvim možem hiše - DROGE Portorož, smo si dejali v uredništvu! In, pokličem, povem kaj hočem, on pa - direktor:

“Intervju, kakšen, kolikšen, za koga?”

“Za NAŠ GLAS, trideset vprašanj, morebiti enega umaknem”, povem previdno.

“Za NAŠ GLAS vedno, ampak trideset vprašanj, in to ob novem letu”, se gromko nasmeje.

Naš direktor se namreč zelo rad smeje. Je prej vesele narave kot ne.

In sedaj, dragi bralci NG, si me predstavljajte - saj ga poznate, visok, postaven, strog mož in naj ga sprašujem ... dobro vem kaj pričakujete, da ga bom čimbolj odločno vprašala.

NAŠ GLAS: G. direktor, ali imate kaj treme?

Matjaž Čačovič: Pred?

NAŠ GLAS: Pred NAŠIM GLASOM, sedemsto zaposlenih predstavlja ta glas in le ti želijo vedeti marsikaj...

Matjaž Čačovič: Imam!

Matjaž Čačovič, direktor DROGE Portorož že polnih pet let - je redkobeseden, pove in ne ponavlja. Predvsem pa, se ne pritožuje nad ničemer in nikomer, ali po domače - ne jamra.

NAŠ GLAS: Za nami je relativno mirno, uspešno poslovno leto 1995, brez večjih pretresov ... ali ni tako?

Matjaž Čačovič: Leto 1995 ocenjujem kot pozitivno, predvsem z vidika, da bodo finančni rezultati boljši kot prejšnje 1994. leto.

NAŠ GLAS: Investicije, drugi doseženi uspehi, neuspehi?

Matjaž Čačovič: Uspeli smo realizirati večino planiranih investicij, o tem pridno piše tudi NAŠ GLAS. Za neuspeh, torej za negativne elemente poslovanja ocenjujem Drogino podjetje na Madžarskem, ki smo ga bili prisiljeni ukiniti.

NAŠ GLAS: Celovito obvladovanje kakovosti, strateški poslovni načrt?

Matjaž Čačovič: V tej zadevi je najtežji proces - spremeniti miselnosti. Priznati pa moramo tudi, da smo zadevo malo podcenili, zato časovno nismo tam, kjer bi morali biti. Sicer pa gre. Standardi ISO 9001 pomenijo predvsem zelo natančno določeno poslovanje z vseh vidikov, v vseh poslovnih funkcijah. Vse to pomeni ogromno papirja (vse, kar delamo, mora biti natančno zapisano, op.p.), vendar menim, da boljše papir več kot en sam nesporazum ali nezgoda.

NAŠ GLAS: Največje bogastvo DROGE?

Matjaž Čačovič: Ugled na trgu, naš nastop na tržišču z blagovnimi znam-

kami /Barcaffè, Maestro, Zlato polje, 1001 cvet/ se je pokazal za pravičnega. To niso naše “slepe” ugotovitve, pač pa dejstva, ki nam jih dnevno priznavajo poslovni partnerji in seveda vse številčnejši kupci.

NAŠ GLAS: To so vrednote, pomembne - toda, največje bogastvo?

Matjaž Čačovič: A, ha. Razumem. Gotovo so to zaposleni v DROGI, ki imajo visoko stopnjo pripadnosti podjetju. Brez dileme!

NAŠ GLAS: G. direktor! Povejte, po vašem mnenju - kaj vam delavci najbolj očitajo?

Matjaž Čačovič: Verjetno, vsaj do sedaj je to bilo področje informiranosti. Upam pa, da smo z novim načinom obveščanja preko delovanja sindikata, sveta delavcev in seveda preko NAŠEGA GLASA, ter novih oglasnih desk vendarle dosegli novo kvaliteto in boljše informiranje.

NAŠ GLAS: Kaj vam še očitamo?

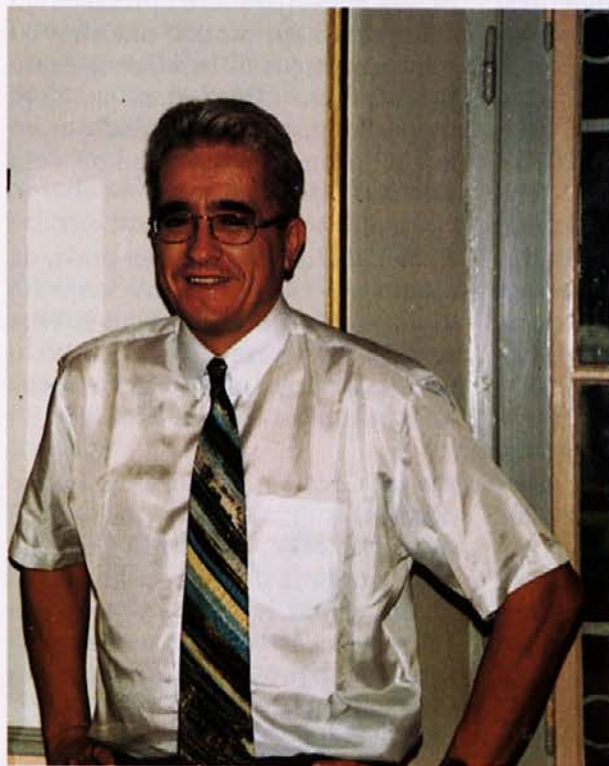
Matjaž Čačovič: Že vidim, da mi hoče NAŠ GLAS nekaj povedati. Izvolite!

NAŠ GLAS: Očitajo vam dvoje; prvič, da ste zelo uradni, ko pridete v PC, v proizvodnjo - ste zelo resni, jih ne vidite, jih ne pozdravite ... in drugo, ste zelo stiskaški pri plačah!

Matjaž Čačovič: Odslej se udeležujem kolegijev /sestankov op.p./ po profitnih centrih. Spoznavam nove ljudi, od blizu. Da sem zadržan? Že mogoče. Vendar lahko povem, da skušam biti dostopen in prijazen - seveda, zaposleni to presojujejo po svoje. Je pa tudi res, da so ljudje po PC različni. Meni se ravno tako zgori, da pridem, lepo pozdravim - odzdrava pa ni!

NOVOLETNI INTERVJU

tanke kolegija, razširjene kolegije, prisostvujem sestankom sindikata in sveta delavcev /če le morem, oz. če me povabijo/, organiziramo tudi tako imenovane delavnice za posamezna delovna področja, kjer smo domala vsi prisiljeni povedati svoja mnenja, predloge, ugotovitve.

NAŠ GLAS: Kaj pa ODPRTA VRATA DIREKTORJA?

Matjaž Čačovič: Zaprtih vrat ni! Kdor je le hotel, je lahko prišel. Res je, da smo načrtovali tudi uradno objavljene ure "odprtih vrat" in to nekako odložili. Bomo

še videli, če bo potrebno. Moje obveznosti pa tudi težko omogočijo redne, dnevno-časovno določene ure za sprejem zaposlenih.

NAŠ GLAS: SISTEM SPODBUD bo morebiti vključen v strateški poslovni načrt? Katera je po vašem mnenju prva pomembna spodbuda pri delu - ali je to plača ali medsebojni delovni odnosi?

Matjaž Čačovič: Medsebojni odnosi so gotovo pomembni, le-te pa ustvarjamo ljudje sami. Pravilno organizirano delo je zopet tisto, kar tudi dela dobre odnose. Vsaka improvizacija lahko povzroča nedelo, torej zmanjša stimulacijo, spodbudo.

Plače so sestavni del spodbude. Za tistega, ki ima nižjo plačo, je seveda ta spodbuda na prvem mestu.

NAŠ GLAS: OKROGLI TRIKOTNIK ali BISTROUMNI NESMISEL - je nekdo dejal za plače. Kaj je za vas plača, osebni dohodek?

Matjaž Čačovič: Plače so določene s

kolektivnimi pogodbami, v DROGI jih presegamo, kolikor nam to omogoča zakon, oz. dogovor o plačah. Ne smemo pa pozabiti, da smo tudi delničarji, torej bomo prejeli dividende od dobička DROGE. Velike plače in velike dividende ne gredo skupaj. Potrebno bo najti sinhronizacijo, o čemer - kot veste - ne bomo več odločali samo zaposleni v DROGI.

NAŠ GLAS: G. direktor! Ampak kolektivne pogodbe in v njih zapisani zneski za plače so dirigirane od države. Mi pa smo uspešno podjetje živilske industrije.....

Matjaž Čačovič: Vse, kar je bilo možno, smo izplačali, ker smo dovolj uspešni. Zakonov pa nisem pripravljen kršiti, čeprav gre, kot sva že rekla, za pomembno spodbudo pri delu.

NAŠ GLAS: V reviji MANAGER aprila letos ste priznali, maloprej že omenili, da je nagrajevanje v DROGI slaba točka. Kdaj bo boljše?

Matjaž Čačovič: V DROGI smo imeli že nekaj načinov nagrajevanja. Spomnite se sistema +/- 20, ki se je popolnoma izrodil. Sedanji način omogoča nagrajevanje, saj se nagrade dejansko izplačujejo. Pri nagrajevanju se vedno pogovarjamo samo o "navzgor", nikoli o "navzdol". Kakorkoli, revolucionarnih sprememb ne bo. Skušali bomo uveljaviti sistem večje motiviranosti, kar bo posledično vplivalo na nagrajevanje. Tudi sistem pohval naj bi imeli in naj bi nam kaj pomenil.

NAŠ GLAS: V reviji MANAGER ste tudi dejali, da je za vas v podjetju sociala na drugem mestu? Kaj je za vas sociala v podjetju?

Matjaž Čačovič: Oh, zaradi teh besed me je že mama kregala. Dejala je - le kako si mogel reči kaj takega... Pravzaprav sem hotel reči, da je nuj-

Plače! Očitki niso opravičeni, je pa res, da bi morali najti bolj primeren način stimuliranja, nagrajevanja.

NAŠ GLAS: Katera dela so po vašem mnenju fizično najtežja v DROGI? In, ali bodo ta dela doživela kakšne spremembe?

Matjaž Čačovič: Ne želim delati krivice, vendar je sigurno nekaj takih del, ki zahtevajo mnogo fizičnih ali drugih, tudi neprijetnih naporov, - omenil bi rezanje/mletje zelišč v ZP, ročna dela, kakršna je predpriprava za pašteto v Argu, solinarstvo... Vsaka nova investicija prinaša tudi boljše delovne pogoje. Vsega naenkrat pa ne moremo obnoviti!

NAŠ GLAS: "Prva bojna črta je zahtevanje izvajanja nalog, šele nato reakcija zaposlenih", ste že nekajkrat poudarili. Prepričana sem, da večina delavcev podpira prvi del, zanima pa me, in upam da tudi bralce - kako se seznanjate, kako sprejemate drugi del - torej, reakcijo delavcev?

Matjaž Čačovič: Imamo redne ses-

(nadaljevanje na 4. in 5. strani)

NOVOLETNI INTERVJU

(nadaljevanje s strani 2 in 3)

no potrebno najprej ustvariti, nato pa deliti. Saj dobro veste, da smo zadržali in tako bo tudi v prihodnje / če bom jaz imel kaj besede / počitniške kapacitete, imamo srečanja zaposlenih in upokojujencev, imamo izlete, dedka Mraza, poznamo pa tudi solidarnostno in socialne pomoči. Predvsem pa imamo redne plače in to je zelo pomembno. Sociala v širokem smislu seveda mora biti.

NAŠ GLAS: Še eno o plačah, g. direktor! Zakaj trinajste plače že lani in baje tudi letos ne bo?

Matjaž Čačovič: Trinajsta plača je bila lani in bo tudi letos. Če pa mislite, da ni cela, je pač delitev dobička in kolikor je - je. Ob tem pa DROGA poravna zdravstveno zavarovanje za

IZ VRHNIKE, zaposleni kolektivno sprašujejo oz. poročajo, da še ne vedo, a bi zelo radi vedeli, - kaj jih čaka v DROGI Vrhnika, še posebej po novem letu 1996?

Matjaž Čačovič: O situaciji na VRHNIKI sem podal podrobno informacijo v NAŠEM GLASU julija/avgusta letos in novosti ni. Obžalujem, da so zaposleni v skrbeh, pričakujem pa, da bodo spremembe, ki so jih doživeli, tudi sprejeli za svoje.

SKLADIŠČE v Ljubljani - zaposleni so se ravno tako odločili za kolektivno vprašanje in sicer: Kako vidite status ljubljanskega skladišča v prihodnje? Takšno, kot je, namreč ne more ustrezati prodaji in distribuciji?

Matjaž Čačovič: Zavedamo se, da je skladišče v Ljubljani - predvsem ob akcijah - premajhno. Iskali smo že drugo lokacijo in še nič primernega našli. Narejena je tudi študija o primernosti izgradnje transportno-distribucijskega centra na Vrhniki, ki pa je pokazala, da bi bila gradnja samega skladišča predraga. Lokacijo v Ljubljani pa še iščemo.

Emilij GERLICA iz Zlatega polja vprašuje, ali bodo pri njih nove zaposlitve, mlajši kadri, novi artikli?

Matjaž Čačovič: Širili bomo asortiman mlevskih izdelkov, torej obstajajo objektivne možnosti za nove zaposlitve....

Silvo DEBERNARDI iz Solin pravi, da so vremenski vplivi na proizvodnjo soli bili od vedno, odkar soline so. Solinarji pa ugotavljajo, da je bilo v preteklosti vendarle več motivacije in iniciative, da soline delujejo - danes pa slišimo samo besede vremenski vplivi, riziko, stroški?

Matjaž Čačovič: Res je, proizvodnja soli je bila vedno rizična. Ostaja pa tudi dejstvo, da je proizvodnja lahko pozitivna od določene količine dalje. Situacija bi bila lažja v kolikor bi

država subvencionirala proizvodnjo soli, ta pa kaže skrajno mačehovski odnos do solin in to kljub našemu prizadevanju. Poudarjam pa, da je nujnost obstoja delati z dobičkom, ne z izgubo, in to v kateremkoli delu DROGE.

Rade VASILJEVIČ iz Arga pravi, da o selitvi ARGa poslušajo že najmanj 10 let, in vse to po sistemu BABA rekla, BABA kazala. Meni, da bo to zanimalo tudi druge delavce, torej: kdaj in kam se bo ARGo selil?

Matjaž Čačovič: V letošnjem letu je narejena študija o primernosti lokacij nove DROGE. Pokazalo se je, da temu najbolj ustreza industrijska cona v IZOLI. Zadeva pa se bo reševala sočasno z reševanjem ostalih lokacij proizvodnje in uprave DROGE. DROGA Portorož seveda ostane DROGA Portorož. Ena izmed glavnih slabosti DROGE je dislociranost proizvodnje in uprave. Samo na Obali imamo štiri lokacije. Z združitvijo proizvodnje in uprave bi dosegli cel niz prednosti in sicer:

- ne bi se podvajale prostorske zmogljivosti, servisne in druge pomožne službe (vzdrževalne delavnice, menza, varnostna služba),
- skupna energetska oskrba (kotlovnica, trafo, dieselski agregat, hladilna voda, ogrevanje),
- skupni kontrolni in razvojni laboratoriji,
- centralna skladišča in distribucijski center,
- zmanjšanje stroškov prevoza in skupen avtopark,
- dvig proizvodnje na višjo raven in zagotovitev fizičnih in organizacijskih pogojev za pridobitev certifikata ISO 9001,
- večja fleksibilnost ob spremembah strukture, spremembah tehnologije, diverzifikaciji ali zamenjavi proizvodnega programa,
- združitve vseh poslovnih funkcij in služb na skupni lokaciji,
- zagotovitev celostne podobe podjetja,
- sprostitve sedanjih lokacij v Izoli (v

NAŠ GLAS

že od marca letos vsak mesec!

PRIČAKUJEMO TUDI TVOJ PRISPEVEK.

Oddaš ga lahko tudi v skrinjico predlogov.

Uredništvo

vse, ki to želijo že v decembru.

VPRAŠANJA DIREKTORJU, KI MU JIH POSTAVIJO NAKLJUČNO IZBRANI DELAVCI IZ VSEH PC IN SLUŽB:

Danica KRAJNC iz Gosada vprašuje, kaj jih čaka v letu 1996 na področju razvoja PC?

Matjaž Čačovič: V letu 1996 še ne bo veliko novega, vendar širimo programe in sicer s proizvodnjo zmrznjenega krompirja, pa tudi na delikatesni program resno mislimo.

NOVOLETNI INTERVJU

neposredni bližini Marine) in Seči za potrebe turizma, skupna predčistilna naprava za odpadne vode in centraliziran nadzor nad emisijami v okolje.

Seveda se bomo tega lotili le, če se celovita finančna konstrukcija izide.

Srečko POJE iz skladišča soli pa vprašuje, zakaj imajo v tem skladišču nižje plače kot po drugih PC, pa čeprav čez celo leto intenzivno delajo, tudi od 60 do 70 ton soli gre na trg dnevno?

Matjaž Čačovič: Da v skladišču soli marljivo delajo, to vem. Pa tudi drugje. DROGA ima marljive delavce v veliki večini se ve. Odkod in kako imajo v skladišču soli nižje plače, če pa so izhodišča enaka? Torej, večje plače jim prineso le osebni dodatki, nižja dohodnina, drugega ne bi mogel reči.

Milena STANOJEVIČ meni, da smo uspešno podjetje, ne dovolj stimulirani, in verjetno so tudi tu razlogi, da ne izpolnjujemo ciljev kakovosti. Z zadnjo spremembo DOGOVORA o plačah smo upravičeni do poročuna, od oktobra 95. dalje, ali bomo to dobili izplačano?

Matjaž Čačovič: O prvem smo že nekaj povedali na začetku pogovora, o drugem pa: BOMO DOBILI IZPLAČANO!

Virgilij ABRAMIČ iz Začimbe sprašuje, kje so razlogi, da filter čajev ne izvažamo več kot jih, saj imamo precej še nezasedenih kapacitet? In še eno vprašanje bi rad postavil g. direktorju. Plača je nizka, po kolektivni pogodbi, čeprav smo uspešni. To uspešnost bi morali bolj čutiti v svojem žepu. In še to v DROGI je pri plačah precejšnja tako imenovana uravnilovka, in to ni dobro.

Matjaž Čačovič: Za izvoz na zunanji trg moramo biti cenovno zanimivi, sicer pa imamo proste kapacitete za

čaje brez ovojnih vrečk, ne pa tudi za ostale. Glede plač pa smo že povedali kako in kaj.

SOUPRAVLJANJE DELAVCEV, SINDIKATI

NAŠ GLAS: Svet delavcev - kaj menite o vlogi novega organa soupravljanja, kakšen pomen naj bi imel v sklopu poslovanja? In v prihodnje, soupravljanje - delavski direktor?

Matjaž Čačovič: Po začetnem nerazumevanju smo dosegli način sodelovanja med SD in upravo. Tudi glede delavskega direktorja so nam, upam, stvari jasne. Najbolj pa bo pokazal čas, kako in kam naprej. To so novi sistemi soupravljanja, in skušali bomo delovati čimbolj usklajeno, saj so cilji vendarle skupni.

NAŠ GLAS: Plače, pogoji dela ostajajo v primarni pristojnosti sindikata. So vam predlogi sindikata sprejemljivi ali bistveno odstopajo od vaših načrtov pri delitvi plač in bonitet? Pogajanje o podjetniški kolektivni pogodbi je tako rekoč pred vrati?

Matjaž Čačovič: S sindikatom sodelujemo. Upam, da bo to sodelovanje vedno bolj korektno in tako uspešno. Pri podjetniški kolektivni pogodbi ne pričakujemo čudežev, saj jih ne more biti. Kolektivna pogodba naj bi uredila, ali če hočete, določala notranjo raznovrstnost, normativno urejenost v družbi. Glede normativnega dela smo zadevo že dokaj dorekli, domenili pa smo se tudi, da bomo tarifni del določili nekoliko kasneje.

NAŠ GLAS: DROGA ima 8000 lastnikov, ali bomo zaradi tega bolje delali?

Matjaž Čačovič: Jaz bom že moral. In vi ostali z mano. Odgovorni smo tudi delničarjem, jaz pa nadzornemu svetu. Odgovornost se torej širi na nove subjekte.

NAŠ GLAS: Če ni skrivnost, g. direktor, pred kratkim ste bili daleč na jugu Zemlje, ali ste tja odšli zaradi nas, DROGE?

Matjaž Čačovič: Udeležil sem se mednarodnega simpozija za kavo v Indoneziji.

NAŠ GLAS: In kje boste dočakali novo leto 1996?

Matjaž Čačovič: Na Rogli.

NAŠ GLAS: G. direktor! Želim vam, da bi bili naslednje leto zdravi, enako vaši družini ter zelo uspešni pri delu. Pa hvala lepa za pogovor.

Matjaž Čačovič: Tudi jaz želim vsem vam, mojim sodelavcem torej in njihovim družinskim članom, vesele praznike in srečno novo leto 1996.

NAŠ GLAS: Odhajam. Pravi čas. Zazvonil je telefon, hočejo direktorja. Na vratih tajnica najavi naslednji obisk. Ta naš direktor, si mislim, ostaja trden, neomajen, odločen, kot stare kmečke grče - z enim samim ciljem - očuvati grunt, podjetje. A kljub temu topla človeška duša tu in tam le pokuka na plan.

Dragica MEKIŠ

Srečno 1996!

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI

**“ČE NE IZGUBI CILJA, GRE TUDI NAJPOČASNEJŠI
HITREJE OD TISTEGA, KI BEGA OKROG BREZ SMISLA..”**

G.E.Lessing

KONFERENCA SLOVENSKEGA ZDRU- ZENJA ZA KAKOVOST - PORTOROŽ 1995

Med 6. in 12. novembrom smo se tudi v Sloveniji pridružili **EVROPSKEMU TEDNU KAKOVOSTI**, ki sta ga organizirali Evropska organizacija za kakovost (EQM), katere polnopravni član je tudi Slovensko združenje za kakovost, in Evropska fondacija za management kakovosti (EFQM). Vse prireditve ob letošnjem evropskem tednu kakovosti so potekale pod geslom: **“Kakovost v Evropi - pot k odličnosti”**. Namen tedna je bil v tem, da bi se ljudje zdaj in v bodoče bolj jasno zavedali pomena kakovosti in pomena prizadevanj za izboljšanje kakovosti.

V sklopu tega tedna se je v Portorožu 9. in 10. novembra odvijala 4. konferenca Slovenskega združenja za kakovost z naslovom

“Kakovost - kako naprej?”

Aktualna tema konference je bilo **Priznanje Republike Slovenije za kakovost**, svoje delo pa je v okviru sekcije **“Kakovost so inovacije”** prvič predstavilo tudi Slovensko društvo za sistemsko raziskovanje.

Udeleženci konference so skušali kar najbolj nazorno prikazati vsebino svojih zamisli, prizadevanj in dosežkov za višjo kakovost izdelkov, storitev, procesov in okolja, za višjo kakovost medsebojnih odnosov in kakovost življenja.

Urad za standardizacijo in meroslovje pripravlja projekt o uvedbi **Priznanja Republike Slovenije za kakovost**, ki povzema kriterije evropskega modela poslovne odličnosti.

Temelj **modela poslovne odličnosti** je v tem, da imajo usklajeno korist in tudi odgovornost do naravnega in družbenega okolja vsi, ki so zainteresirani za podjetje, torej lastniki, menedžment in delavci.

Evropski model poslovne odličnosti ima **štiri elemente**, ki jih standardi ISO nimajo oz. jih imajo samo v zametkih.

Ugotavlja se, ali je **kupec zadovoljen** s storitvijo ali izdelkom

podjetja ali ne, in to se tudi točkjuje.

Ugotavlja se tudi **stopnjo zadovoljstva** zaposlenih s cilji podjetja.

Tretji element je **ocena odgovornosti in usklajenosti ciljev podjetja z njegovim družbenim in naravnim okoljem** (ekologija).

Pomembno je tudi ali podjetje svojemu okolju tudi kaj daje - npr. na kulturnem poročju. Skratka, ne sme biti tujek v okolju, kjer se nahaja.

Nacionalne organizacije za kakovost so ali še bodo o izvedenih aktivnostih obveščale delovno skupino evropskega tedna kakovosti (EQWWG). Slednja bo tako kot osrednja informacijska točka in kot “opazovalnica kakovosti” **oblikovala vseevropsko sliko prizadevanj za kakovost in pomagala pri skupnih prizadevanjih**.

Slovensko združenje za kakovost in sekcija za nacionalni program kakovosti sta ob tej priložnosti novembra pripravila **kratko poročilo z naslovom Quality week 1995 in Slovenia** in ga posredovala delovni skupini evropskega tedna kakovosti v Bruslju in Evropski organizaciji za kakovost EOQ v Bernu.

PA ŠE TO:

Ugotovitev strokovnjakov, ki vzpostavljajo sisteme kakovosti v poslovanje podjetja:

- 20 % zaposlenih želi spremeniti način dela in aktivno sodeluje pri izgradnji sistema
- 20 % zaposlenih zavestno zavira načrtovano delo in deluje povsem odklonilno
- 60 % zaposlenih pa stoji ob strani in čaka, kaj bo prinesel čas

Damjana POBERAJ

Ob koncu leta 1995 se ZAHVALJUJEM vsem, ki se vztrajno in prizadevno vključujete v izgradnjo sistema kakovosti v skladu z ISO 9001, in želim, da bi se nam v letu , ki prihaja, pridružili tudi vsi tisti, ki še vedno stojite ob strani in čakate, ter tisti, ki zavirate delo. (K sreči je teh zelo malo.)

SREČNO IN ZADOVOLJNO NOVO LETO Z ŽELJO, DA BI SE NAM IZPOLNILA VSA PRIČAKOVANJA IN HREPENENJA!

Maruška LENARČIČ

GOSAD

LINIJA ZELENJAVE ALI MOKRA LINIJA

Raznolikost dejavnosti DROGE je velikokrat odločilno pripomogla k reševanju problemov posamezne dejavnosti v obdobju kriznega poslovanja. V nekajdesetletnem obdobju poslovanja podjetja so bile nekatere njene dejavnosti dohodkovno bolj zanimive, druge manj. Občasno se je to razmerje tudi obrnilo. Vzroke za to so naši delavci iskali v podjetju samem ali izven njega. Po običaju je proizvodnja tožila nad razvojem in prodajo, prodaja nad proizvodnjo in tržiščem, razvoj pa je iskal vzroke v neusklajenosti vseh navedenih služb oz. v pomanjkanju povratnih informacij s tržišča. In ko je bilo najtežje, se je težavam določene dejavnosti pridružila še narava, ki jo je tako ali drugače znala zagosti. Dokaz za gornjo tdittev je zelenjavna linija ali "mokra" linija, kot ji pravijo v PC Gosad. Po 15 letih so linijo obnovili in izboljšali. O tem sta govorila direktor PC-ja, Anton Prosnik, in tehnologinja v PC-ju, Jelena Kovač.

Vsililo se nam je vprašanje, zakaj obnova linije šele po 15 letih, saj so bili pogoji dela nevzdržni že vrsto let?

"Ni bilo denarja in želeli smo poslovati racionalno. Investicijski program DROGE, izdelan 1989, ni bil izpeljan zaradi objektivnih razlogov (Markovičevo 90. leto, osamosvojitve Slovenije in s tem 60% izguba tržišča nekdanje Jugoslavije).

Pričeli smo s postopno obnovo; letos so bili obnovljeni tlaki in stropi, delovni pogoji so se izboljšali in dosegli smo racionalizacijo proizvodnje. Povečala se je produktivnost; strojno vlaganje (1kg-ska in delikatesna pakiranja) je omogočilo, da z manjšim številom ljudi dosega-mo enake proizvodne učinke. V času sezone zaposlu-jemo polovico manj sezonskih delavcev, kot smo jih pred obnovo. Urnik je sicer napet na sedem dni v tednu, toda delovni čas smo si morali razporediti tako, da zapol-nimo čas nesezone.

K racionalizaciji proizvodnje je pripomogla tudi obnova linije za ajvar. Ohranili smo kvaliteto proizvoda in si odprli možnosti za večjo proizvodnjo.

Program zelenjave nam narekuje ritem dela. Sezona se prične v 2. polovici junija in sicer s spomladansko peso, nadaljuje se z vlaganjem kumaric, paprike, fefero-nov, s proizvodnjo ajvarja, mešane solate in končuje z vlaganjem ostrih feferonov iz polizdelka. To počnemo ravno v tem obdobju.

Da bi bila ponudba programa PC Gosad stalna in celovita, vključujemo tudi linijo vlaganja oliv in gob. Letno prodajo teh izdelkov skušamo predvideti že v času pred sezono, ko olive in gobe vlagamo. To sta dopolnil-na programa, ki ju prilagajamo ritmu zelenjavnega pro-grama.

Gobji program, ki ga tržimo v okviru blagovne znamke GOSAD, je po raznolikosti edini tovrsten program v Sloveniji. V okviru blagovne znamke GOSAD pa se želimo še bolj specializirati.

Kot smo že omenili, del proizvodnje na liniji poteka iz-ven sezone iz polizdelka, ki si ga pripravimo v sezoni(feferoni) ali nabavimo v obliki slanice, marinad. Želimo si, da bi bilo proizvodnje izven sezone čimveč, saj smo sposobni izdelati delikatesne izdelke, za kate-re se da tudi več iztržiti."

Za nemoten potek proizvodnje pa je vsekakor potrebna stalna in zanesljiva surovinska baza.

"Vendar pa surovine največkrat doma ni dovolj, poleg tega sta pomembni tudi kvaliteta in cena, zato uvažamo iz Hrvaške, Madžarske in Bolgarije. Na srečo živimo ob meji s Hrvaško; v Središču je mejni prehod, zato so uvozne poti poenostavljene.

Možnosti za proizvodnjo so večje, kot jih izkoriščamo. Ravnamo se pač po planu, ki je prilagojen prodaji. Da bi čimbolje izkoristili kapacitete proizvodnje in zapolnili mrtvi čas med sezonami, si pomagamo tudi z uslugami tujim partnerjem.

Kot del DROGE se vključujemo v zahteven projekt obvladovanja kakovosti. Z obnovljenim obratom in racionalizacijami v proizvodnji smo letos močno izboljšali svoj konkurenčni položaj v primerjavi s podobnimi obrati doma in zunaj Slovenije, obenem pa se nam odpirajo vrata na tuje trge, saj so kapacitete linije večje, kot lahko prodamo doma."

Naj zaključimo z željo, da bi v prihodnjem letu delavci PC Gosad dočakali svojih težko pričakovanih, dolgih pet minut."

Majda VLAČIĆ

INTERNET

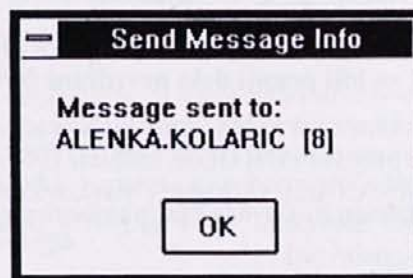
KAKO POŠILJAMO KRATKA SPOROČILA

V prejšnji številki smo si na splošno ogledali okno **NetWare User Tools** in gumb, ki so v tem oknu, ter obljubili, da si bomo podrobneje ogledali četrti in peti gumb, saj bomo z njima največ delali.

Začeli bomo s petim gumbom, na katerem je narisano sporočilce. S pomočjo tega gumba bomo torej pošiljali sporočila ljudem, ki so prijavljeni na mreži. S klikom na ta gumb se spodnji del ekrana razdeli na dva dela; na levem delu se izpišejo serverji, na katere smo prijavljeni (connections), na desni pa se izpišejo uporabniška imena ljudi (username), ki so prijavljeni na mreži. V našem primeru je poudarjen server Uprava, torej so na desni strani uporabniška imena ljudi, ki so po defaultu prijavljeni na server Uprava. Če z miško kliknemo v drugo vrstico, kjer je napisano npr. Začimba, pa se nam bodo izpisala uporabniška imena ljudi, ki so prijavljeni na server Začimba. Ko hočemo poslati sporočilo kateremu izmed uporabnikov, najprej s klikom na razpoložljive serverje ugotovimo, na katerem serverju je uporabnik prijavljen. Ko ga najdemo, z miško kliknemo na njegov username, s tem pa username osvetlimo (highlight). Ko sta **oba**, torej ustrezni server in username osvetljena, gremo z miško v dolgi pravokotnik, nad katerim piše Message, po slovensko sporočilo, in je tik pod gornjimi gumbi v oknu. S klikom v notranjost pravokotnika se na začetku le-tega pojavi utripajoča pokončna črtica, ki naj bi predstavljala kurzor (). Ko kurzor utripa, lahko začnemo pisati sporočilo. Sporočila, ki bi jih radi poslali na tak način, imajo dve pomanjkljivosti; prvič, biti morajo kratka, saj je možno poslati le sporočilo, ki vsebuje do 40 znakov. V teh 40 znakov morate všteti tudi črke svojega uporabniškega imena, torej vam za sporočilo efektivno ostane le približno 30 znakov, odvisno pač od dolžine vašega uporabniškega imena. Drugi problem pa je, da ne moremo uporabljati šumnikov. Šumnike pravzaprav lahko uporabljamo, le da se nam bodo na ekranu namesto črčk izpisali čudni znaki. Preprosto povedano, to je posledica dejstva, da v Sloveniji uporabljamo tipkovnico z našimi črkami, ameriška razporeditev znakov pa je glede na to, da šumnikov ne pozna, seveda drugačna. Ker pa je program NetWare User Tools pisan tako, da podpira ameriško razporeditev znakov in je kot tak sprejemljiv povsod po svetu, saj je večina računalnikov grajena tako, da podpira ameriško razporeditev znakov, šumnikov žal ne moremo uporabiti.

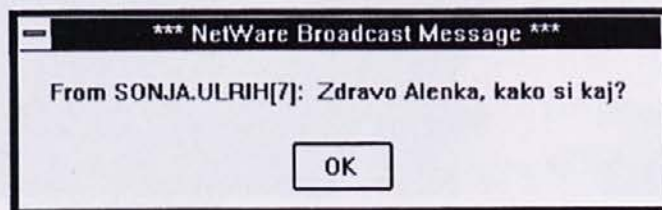
Zavedati se morate, da se **brez šumnikov** lahko zelo spremeni pomen besed ali stavka! Naj vam opišem nazoren primer. Ko sem nekoč hotela novopečenemu uporabniku mreže, ki mi je ponosno poslal svoje prvo sporočilo: "Hej, tudi jaz sem na mreži!", odgovoriti: "Dobrodosel na mreži! Kako si kaj?", se je zgodilo, da sem po popravljanju in krajšanju odgovora malce prehitro kliknila na gumb "Send", ne da bi preverila, kakšen tekst mi je v vrstici ostal. Tako pa je "škrat pojedel" začetek vrstice in naslovnik je dobil na ekran sporočilo: "osel na mreži! Kako si kaj?" Verjetno ni treba posebej razlagati, da "osel na mreži" ni bil niti malo navdušen nad takšno dobrodoščilo. Zatorej nasvet; preberite stavek **brez šumnikov** in dobro premislite, ali bo oseba na drugi strani vedela, kaj ste ji hoteli povedati.

Ko sporočilo napišemo, premaknemo miško v gumb, ki je v spodnjem levem kotu in na katerem piše "Send", kar po slovensko pomeni "Pošlji." Dokler v zgornji pravokotnik ne začnemo pisati sporočila, je ta gumb le nakazan, oziroma neaktiven, ko pa začnemo pisati, postane dobro viden, oziroma se aktivira. Da bi napisano sporočilo poslali, moramo z miško "pritisniti" na ta gumb. Na sredini ekrana se nam nato pojavi majhno okno:

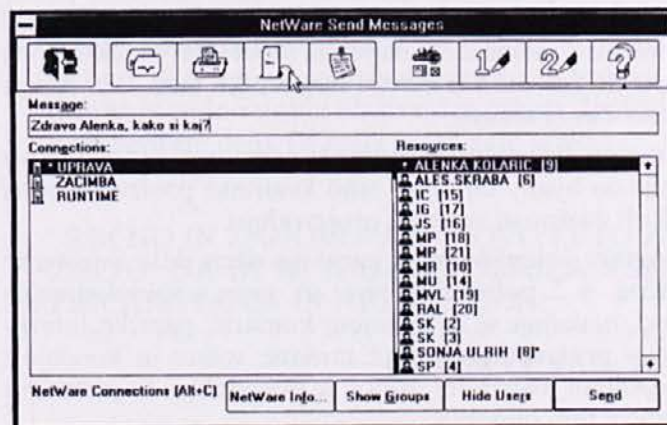

To je potrditev, da je sporočilo bilo poslano. S klikom na gumb OK sporočilo zberemo.

Nekaj sekund pozneje se pri uporabniku, ki smo mu sporočilo poslali, ne glede na to, v kateri aplikaciji v okolju Windows je, sredi ekrana nariše okno,

iz katerega uporabnik razbere, kdo mu pošilja sporočilo in z malo domišljije (šumniki!) razbere sporočilo. S klikom na gumb OK sporočilo zberemo z ekrana.

INTERNET

Kot je razvidno iz zgornje slike, je v našem primeru sporočilo: "Zdravo Alenka, kako si kaj?" namenjeno uporabnici ALENKA KOLARIČ, ki je prijavljena na server Uprava. Pri Alenki pa se je na ekranu, ne glede na to, v kateri aplikaciji Windows je, izpisalo sporočilo:

"From SONJA.ULRIH: Zdravo Alenka, kako si kaj?"

Kot sem že omenila, je ta način pošiljanja sporočil namenjen le zelo kratkim sporočilom, za daljša sporočila pa je bolj uporabna oblika pošiljanja sporočil elektronska pošta. Kako se jo uporablja, se bomo naučili v eni izmed naslednjih lekcij.

Sonja ULRIH

ODŠLI V POKOJ - 1995 LETA

V TEM LETU SO ZARADI INVALIDSKE ALI STAROSTNE UPOKOJITVE ODŠLI IZ NAŠE DELOVNE SREDINE NASLEDNJI DELAVCI:

MAKLIČ DANIJELA iz PC ZAČIMBA - V DROGO je prišla leta 1972, najprej v proizvodnjo, po zaključenem izobraževanju pa je prevzela likvidaturo in delala na tem delovnem mestu do upokojitve.

MOLE SONJA iz PC ZAČIMBA - Z delom v DROGI je pričela že leta 1961 in ji ostala zvesta vse do letošnjega avgusta, ko se je starostno upokojila.

TOMLJANOVIČ MARINA iz PC ZAČIMBA - Zaposlitev v DROGI ji je bila prva zaposlitev, in sicer je začela delati leta 1980.

SLAK SILVESTER iz SKUPNIH SLUŽB - V DROGI se je zaposlil leta 1979.

BENČIČ IVAN iz PC SOLINE - V DROGI se je zaposlil leta 1964, ves čas je delal na Solinah, najprej kot solinar, kasneje vodar in pred upokojitvijo kot nadzornik.

JURKOVIČ JOŽEF iz PC GOSAD - V DROGI se je zaposlil leta 1979.

POLANEC STJEPAN iz PC ZLATO POLJE OP SREDIŠČE OB DRAVI - V DROGO je prišel leta 1979, najprej v ZAČIMBO, kasneje pa je prešel v OP SREDIŠČE OB DRAVI, kjer je ostal do upokojitve.

KORENE MIROSLAVA iz PC ZLATO POLJE - VRHNIKA - V DROGO je prišla leta 1989.

Za vse, kar je bilo, najlepša hvala. Za vse, kar pride, naše dobre želje in stisk dlani. PA SREČNO.

KADROVSKA SLUŽBA

DOGODKI**JUBILANTI**

V DECEMBRU praznujejo
20-letni delovni jubilej

JELICA STANKOVIČ iz SKUPNIH SLUŽB
ANDJELKA TURK iz PC ZAČIMBA

ISKRENE ČESTITKE!

Višina jubilejnih nagrad za november (izplačila v decembru 1995):

- za 10 let delovne dobe	33.710,50 SIT
- za 20 let delovne dobe	50.566,00 SIT
- za 30 let delovne dobe	67.421,00 SIT

PRIŠLI - ODŠLI od 1. 11. 1995 do 30. 11. 1995**PRIŠLI:**

OPARA Mitja, pripravnik - PC - ZAČIMBA, del. razm. za določen čas
GERIČ Zvijezdana, proiz.delavka - III. PC ZAČIMBA, del. razm. za določen čas
RUZZIER Ana, proiz.delavka - III. PC ZAČIMBA, del. razm. za določen čas
PAVIČEVIČ Božana, proiz.delavka - III. PC ZAČIMBA, del. razm. za določen čas
URH MANUELA, proiz.delavka III. PC ZAČIMBA, del. razm. za določen čas
MARKEŽIČ Magdalena, proiz.delavka - III. PC ZAČIMBA, del. razm. za določen čas
KLABOT Doris, proiz.delavka - II. PC ZAČIMBA, del. razm. za določen čas
KRT Mirko, proiz.delavec - I. PC ARGO, del. razm. za določen čas
DONČIČ Vidosava, proiz.delavka - III. PC ARGO, del. razm. za določen čas
BOŽIČ Dorjana, proiz.delavka - III. PC ARGO, del. razm. za določen čas

ODŠLI:

BENČIČ Ivan, nadzornik - PC SOLINE, inval. upokojitev
MARTINELLI Branka, proiz.delavka - III. PC ARGO, del.razm. za določen čas
SEVČNIKAR Tatjana, tajnica - PC ARGO, del.razm. za določen čas
ŠKOFIČ Janja, saldakontist - FINANCE, del.razm. za določen čas
MALEŠEVIČ Suzana, proiz.delavka - II. PC ZAČIMBA, na lastno željo

30. 11. 1995 je bilo v DROGI zaposlenih 729 delavcev, od tega 334 moških in 395 žensk.

V delovnem razmerju za nedoločen čas nas je zaposlenih 633, v delovnem razmerju za določen čas pa 96 delavcev, od tega 6 pripravnikov.

V DROGI HRVATSKA je bilo v novembru zaposlenih 18 delavcev.

KADROVSKA SLUŽBA

MI MED SEBOJ

NOVI, MLADI OBRAZI V GOSADU

V tem prispevku vam predstavljam dva mlada delavca, ki sta postala za kratek čas člana našega podjetja. Najprej vam predstavljam pripravnico Andrejko Zamuda, ki je po poklicu ekonomski tehnik in je pričela s pripravništvom v PC GOSAD. Za pripravništvo je zaprosila po končanem sezonskem delu. Kljub velikim stroškom, ki ga podjetje ima s pripravništvom, ji je direktor to odobril. Urad za delo Ormož nam pri tem ni nudil nobene pomoči. Vsak pripravnik mora biti namreč prijavljen najmanj eno leto in šele potem Urad za delo financira pripravništvo. Torej lahko zaključimo, da naša zakonodaja podpira nezaposlenost. Naša pripravnica si je rekla, da ne bo eno leto doma, in je pričela s pripravništvom pri nas kar takoj.

Del pripravništva opravlja v proizvodnji (organizacija del, postopek dela, spoznavanje dokumentacije ipd.), drugi del pa po oddelkih oz. službah.

Sama je o pripravništvu povedala naslednje:

“Zelo sem vesela, ker so mi omogočili pripravništvo. V današnjem času mladi zelo težko dobijo pripravništvo, kaj šele redno zaposlitev. Med poletnimi počitnicami sem že delala v Gosadu, tako da delavce oz. prijazno osebje v tem podjetju že poznam. Zahvaljujem se vodstvu podjetja, ker mi je omogočilo opravljanje pripravništva.

Upam, da mi bo po končanem pripravništvu uspelo dobiti redno zaposlitev, če ne, se prihodnjo sezono vrnem k vam.”

Drugi mladi delavec je dijak tretjega letnika Ekonomske srednje šole Sašo Vučkovič, ki se nam je pridružil za 14 dni, ko opravlja delovno prakso. Prvi dan prakse je opisal takole:

“Med poletnimi počitnicami sem delal v PC GOSAD v proizvodnji, tako da mi ljudi in podjetje niso neznani. Pravzaprav se počutim zelo prijetno in vem, da bom lepo preživel teh 14 dni delovne prakse. PC GOSAD je posebno podjetje z zelo prijaznimi delavci, kar danes redko srečaš. Zahvaljujem se delavcem PC GOSAD, ker so mi omogočili opravljanje prakse v njihovem podjetju.”

Danica KRAJNC

Mitja DOLHER

ARGO

IZVOZNO SKLADIŠČE

Večina v podjetju ve, da so skladiščni prostori velik problem.

Ko so se dokončno uredile lastniške zadeve s holdingom Delamaris, smo v Argu pridobili prostor, ki bi zadoščal našim potrebam. Zaradi samoporušitve dela strehe pa je treba prostor obnoviti, da bo lahko služil pripravi in odpremi blaga za izvoz za vse proizvodne programe v DROGI.

Trenutno se pripravljajo dokumentacija in pridobiva dovoljenja za izvedbo del. Za pripravo in realizacijo celotnega projekta skrbi ga. Mirka Potočnik, medtem pa prostor praznimo in pripravljamo za obnavljanje.

Skladišče bo predvidoma urejeno spomladi 1996.

POEZIJA

MISEL

*da se mi je odeti
v
plameneči cvet granatovca
se sprehoditi
mimo tvoje hiše
čutiti
drget upanja
da sloniš
ob odprtih vratih*

S.P.

ČLOVEŠKO ŽIVLJENJE

*Skozi gozdove, preko rek,
puščav je bredel
in večni cilj iskal- obzorja
nedoumljiva.
Pa vedel ni, kaj se za njimi skriva
in morda' nikoli ni izvedel.*

*Če kdaj ves sam je jokal sredi morja,
če kdaj v obupu je preklel ta svet -
nihče ne ve. Šel je, utonil za obzorja,
veter je za njim zabrisal sled.*

S.P.

DELNIŠKA DRUŽBA

SPOZNAJMO DELNIŠKO DRUŽBO

Agencija Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo je končno dala zeleno luč za vpis firme DROGA d.d. v sodni register. Bliža se torej čas, ko bomo postali delniška družba. Da bi se seznanili z osnovnimi mehanizmi delovanja delniške družbe, bi v tej rubriki predstavili teme, ki so tako ali drugače povezane z delniško družbo.

Tokrat bi podali osnovno organizacijsko strukturo delniške družbe ter na kratko predstavili zakonske pristojnosti posameznih organov.

Zakonska podlaga za delovanje delniške družbe je Zakon o gospodarskih družbah (Ur.l.RS, št. 30/93, št. 29/94 in št. 82/94), v nadaljnjem besedilu ZGD.

Zakon opredeljuje delniško družbo kot družbo:

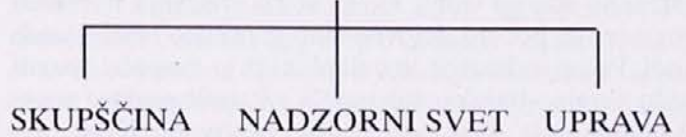
- ki ima osnovni kapital (osnovno glavnico) razdeljen na delnice,
- ki odgovarja upnikom za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem,
- katere delničarji za obveznosti družbe upnikom ne odgovarjajo.

Delniška družba mora imeti ob ustanovitvi Statut, skladen z ZGD. Ta v 184. členu predpisuje, da mora statut določati:

- ime in prebivališče oz. firmo in sedež vsakega ustanovitelja,
- firmo in sedež družbe,
- dejavnosti družbe,
- znesek osnovnega kapitala, nominalno vrednost delnic, število delnic vsake nominalne vrednosti, v primeru več razredov delnic tudi razred delnic ter število delnic, ki se izdajajo v posameznem razredu,
- ali se delnice glasijo na prinosnika ali na ime,
- število članov uprave in nadzornega sveta, če ga družba ima, ali akt, v katerem se to število določi,
- obliko in način objav, pomembnih za družbo oziroma delničarje,
- čas trajanja družbe,
- način prenehanja družbe.

Druge, za družbo pomembne zadeve, se lahko v skladu z ZGD uredijo v drugih aktih.

ORGANI UPRAVLJANJA V DELNIŠKI DRUŽBI

I. SKUPŠČINA DELNIČARJEV

a) Sestavljajo jo vsi delničarji, sestaja pa se praviloma enkrat do dvakrat letno.

b) Odloča predvsem o najpomembnejših poslovnih vprašanjih, kot so:

- letno poročilo uprave in delitev dobička,
- imenovanje in odpoklic članov nadzornega sveta,
- ukrepi za povečanje ali zmanjšanje kapitala,
- statusne spremembe družbe.

II. NADZORNI SVET

a) Sestavljajo ga najmanj trije člani (točno število določa statut družbe), ki jih imenuje skupščina družbe. Po Zakonu o sodelovanju delavcev pri upravljanju število predstavnikov delavcev v nadzornem svetu ne sme biti manjše od tretjine članov, če je v družbi do 1000 delavcev.

b) Je pomemben organ družbe, saj:

- nadzoruje vodenje družbe,
- imenuje ter razrešuje člane uprave.

III. UPRAVA DRUŽBE

a) Člani uprave družbe so direktorji, s statutom pa se lahko določi tudi individualna uprava.

b) Uprava zastopa in predstavlja družbo ter med poslovnim letom v celoti in samostojno opravlja vse naloge v zvezi s tekočim vodenjem poslov (posloводство).

c) Delo uprave je pod neposredno in stalno kontrolo nadzornega sveta.

Helena PRIMOŽIČ

POSLOVNA POTOVANJA

KENIJA - dežela nasprotij

Kenija, prazgodovinska zibelka človeštva, se tuju razodeva kot dežela nasprotij in več obrazov. v deželi, v kateri so mnogi videli možnost izkoriščanja naravnih bogastev in poceni delovne sile, je mnogo obubožanih ljudi. Poleg industrije in veleplantaž je mogoče opaziti bedo slumov - barakarskih naselij, v katerih prebiva poceni delovna sila, ki se bori za golo preživetje. Kljub razmeroma veliki površini je prebivalstvo skoncentrirano na rodovitnih planotah ter ob obali, s sanjskimi tropskimi plažami ob Indijskem oceanu, ki jih prištevajo med najlepše na svetu.

Zaradi pokrajinske raznolikosti in pisanosti živalskega in rastlinskega sveta je Kenija tudi ena izmed najbolj obiskovanih turističnih dežel v Afriki. V njej živi tudi t.i. peterica velikih (the big five), ki so slon, nosorog, žirafa, lev in leopard. Živali so na splošno dobro varovane, saj nemoteno živijo v naravnih rezervatih kot so Tsavo, Nakuru, Masai - Mara... V teh rezervatih je možen safari, da si lahko te živali pobliže ogledamo. Kenija je tudi dežela s spoštovanjem zbujujočimi širjavami suhih savan, z zelenimi planotami, pragozdovi, ognjeniškimi stožci in večno zasneženimi vrhovi gore Kenija (Mt. Kenya 5199 m).

Republika Kenija leži v vzhodni Afriki na obeh straneh ekvatorja in meri 582646 km² (površina 29 Slovenij). Od leta 1889 je bila britanska kolonija. Leta 1952 se je začelo narodnoosvobodilno gibanje MAU MAU, ki je leta 1964 razglasilo neodvisno Republiko Kenijo. Prvi predsednik neodvisne Republike Kenije je postal Jomo Kenyatta (1891-1978) in je to ostal do smrti. Nasledil ga je Daniel Arap Moi (1928), ki je na tem mestu še danes. Ob štetju leta 1990 je država imela nekaj nad 25 milijonov prebivalcev. Sporazumevajo se v njihovem jeziku - kisvahiliju ali v angleščini. Prebivalci so v glavnem treh veroizpove-

di: protestanti, katoliki in muslimani. Gospodarstvo temelji predvsem na pridelavi in izvozu kave, čaja, sisala... Iz doma pridelanega bolhača izdelujejo tudi insekticide.

Plantaža kave arabike

Kava je bila tudi poglavitni razlog našega obiska. Ob odločitvi, da se njihov predstavnik po šestih letih dela v glavem mestu Kenije Nairobiju, vrne v Slovenijo, je HP želel, da se pred njegovim odhodom obiše njihove poslovne partnerje skupaj s predstavniki DROGE. Interes HP-ja je predvsem preprečitev izgube stikov s prodajalci, kar je posredno tudi interes DROGE, saj je na področju nabave surove kave kontinuiteta zelo pomembna. Zato smo med našim obiskom imeli stike s pridelovalci, predelovalci in predvsem s prodajalci surove kave. Potovanja se je poleg Marije Tul in mene udeležil še predstavnik HP-ja.

V samem Nairobiju smo obiskali obrat za čiščenje surove kave. Med ogledom smo videli, da obrano kavo čistijo s pomočjo enostavnih naprav. Uporabljajo jih predvsem za luščenje kavnih plodov in ločevanje zrn kave na osnovi različne specifične teže s pomočjo pretoka zraka. Finalizacijo čiščenja opravijo z ročnim izločanjem slabih zrn. Po seznanitvi z obratom smo degustirali nekaj različnih kvalit (tipov) kenijske kave Arabica in določili tip kave, ki ustreza našim kvalitetnim zahtevam. Eno izmed zelo dobrih vrst kave smo tudi kupili.

Med našim obiskom smo si ogledali tudi licitacijo surove kave, ki poteka vsak torek na COFFEE BOARD OF KENYA. Pred vsako avkcijo - dražbo natisnejo seznam in količino kave, ki se bo licitirala. Licitirajo večinoma manjše količine surove kave. Cene določajo za eno vrečo.

(nadaljevanje na strani 13)

Ročno prebiranje kave

POSLOVNA POTOVANJA

(nadaljevanje s strani 12)

Posamezne aukcijske družbe kasneje na COFFEE BOARD-u vso kupljeno kavo združujejo in pripravijo enotno kvaliteto vseh kupljenih količin. Zanimivo je tudi, da ima COFFEE BOARD nadzor nad celotnim transportom kupljene surove kave do pristanišča Mombasa. Dan svojega obiska v Keniji smo posvetili ogledu sodobne tovarne za suho predelavo surove kave v kraju Thika, ki leži okoli 40 km iz Nairobija. Tehnološka oprema je bila proizvedena v Braziliji. Kapaciteta tehnološke linije in s tem prečiščene kave je okoli 100 ton dnevno. Potek predelave je kontinuiran. Ker kavo predelujejo na suhi način, predstavlja velik problem odsesavanje prahu, ki se pojavlja skoraj pri vseh fazah predelave. Po ogledu proizvodnje smo tu očiščeno kavo degustirali. Okus kave nam ni ugajal, ker neprana kava (predelana na suhi način) ne dosega kvalitete prane kave, ki jo uporabljamo v naših kavnih mešanica.

V predmestju glavnega mesta smo si ogledali posestvo s plantažo kave. Na posestvu smo videli tudi sredstva in opremo za celoten postopek predelave kave, od plodov do zrn prane surove kave.

Zreli kavini plodovi so rdeče barve in jih zato imenujejo

češnje. Po obiranju kavinim plodom s pulperjem (neke vrste stroj za luščenje) odstranijo zunanji del plodu - češnje ter sluz, tako da zrna ostanejo samo v pergaminski luski. Kavo v pergaminski luski nato pustijo v bazenih z vodo za pranje kave, kjer kava fermentira. Po določenem času kavo sperejo. Celoten postopek zahteva velike količine čiste vode. Kavo, ki jo vzamejo iz bazenov, razprostrejo na t.i. mizah za sušenje, kjer kavo posušijo, da vsebuje okoli 12% vlage. Sušenju sledi ločevanje pergaminske luske od zrn, da dobijo zelena zrna - surovo kavo. V celotnem postopku pridelave in predelave te kave ne uporabljajo nobenih umetnih substanc. Vsi odpadki, ki nastanejo pri predelavi (ostanki plodov, luske...), končajo na plantaži. Zaradi naštetega jo imenujejo BIOKAVA. Kot zdravju koristna kava je biokava že dobila certifikat v ZDA, Kanadi in na Japonskem.

Ogled plantaž kave, njenega čiščenja in predelava, od ročnega do tehnološkega načina, je bilo vsekakor doživetje, ki ga ni mogoče pozabiti.

Dušan POBERAJ

KNJIŽNE NOVOSTI

PSIHOLOGIJA. VIŠJI DUŠEVNI PROCESI.

POGAČNIK, Vid: POJMOVANJE INTELIGENTNOSTI, Radovljica, Didakta, 1995

Med psihologi še vedno pride do razprav ali inteligentnost sploh obstaja, torej, ali je to nekaj, kar so psihologi odkrili, ali nekaj, kar so iznašli. Psihološka znanost se je pravzaprav začela s proučevanjem in merjenjem inteligentnosti. Ne le slovenski intelektualci, ampak tudi psihologi, se še vedno ukvarjajo z nekaterimi temeljnimi dilemami o inteligentnosti. Taka vprašanja pač zaslužijo odgovore, katere pa boste našli v tej knjigi.

LOGIKA. PRAVO.

SCHNEIDER, Egon: LOGIKA ZA PRAVNIKE. Temeljni nauka o mišljenju in njegovi uporabi v pravu, 3. predelana in preoblikovana izd., Ljubljana, CZ, 1995 (Zbirka Pravna obzorja; 3) Knjiga je razumljiva in instruktivna zaradi nujnosti oblikovanja pojmov in pravilnega sklepanja. Učila in vodila naj bi začetnika k logičnim in metodološkim temam, s katerimi se ukvarja kot pravnik. Namenjena je še ne specializiranim pravnikom - pri uporabi prava kot delovno sredstvo za mišljenje, ki nujno temelji na določenih pravilih.

GOSPODARSTVO.

TAJNIKAR, Maks: MIKROEKONOMIJA S POGlavJI IZ TEORIJE CEN, 2. Popravljen izd., Ljubljana, Ekonomska fakulteta, 1994 (Zbirka Maksime)

V knjigi je zajeto področje nastanka sodobne mikroekonomije in tržne analize s poudarkom na teoriji cen.

RAČUNOVODSTVO za notranje potrebe podjetij. Zbornik referatov, Portorož, oktober 1995, Ljubljana, LM VERITAS, 1995

Na posvetovanju so bile obravnavane teme s področja planiranja, spremljanja in nadziranja stroškov ter sestavljanja kalkulacij z različnih vidikov.

FINANČNO PRAVO. MENICE. ČEK.

ŽIBERNA, Jožko; Šime IVANJKO: MENICA IN ČEK KOT VREDNOSTNA PAPIRJA, 6. Spremenjena izd., Ljubljana, Gospodarski vestnik, 1993

INDUSTRIJSKA LASTNINA. VODENJE IN ORGANIZACIJA POSLOVANJA.

KOP, Ivo: VAROVANJE IN ZAŠČITA POSLOVNIH SKRIVNOSTI, 2. Dopolnjena in predelana izd., 1. natis, Ljubljana, Gospodarski vestnik, 1995

Knjiga je namenjena delavcem v neposredni proizvodnji, inženirjem, ekonomistom in direk-

torjem, vsem tistim, ki prihajajo v stik s poslovnimi tajnostmi ali pa so dolžni skrbeti za njihovo zaščito. Kot se končuje lastninjenje podjetij, se nekako tako povečuje zanimanje za varovanje in zaščito poslovnih skrivnosti. Skladno s to ugotovitvijo se bodo morala sodišča v bodoče čedalje bolj ukvarjati z zadevami s poslovnimi skrivnostmi.

ANALITSKA KEMIJA.

GJERDE, T.Douglas; James S. FRITZ: ION CHROMATOGRAPHY, 2. izd., Heidelberg, Basel, New York, 1987

V knjigi so opisani osnovni principi, potrebna instrumentacija in uporabnost ionske kromatografije kot analize metode za vrednotenje ionske sestave voda, živil, rastlinskih materialov, farmacevtskih preparatov in ostalih vzorcev.

MIKROBIOLOGIJA.

MIKROBIOLOŠKI SLOVAR (urednik Stanko Banič), 1. izd., Ljubljana, Slovensko mikrobiološko društvo, 1994

Mikrobiološki slovar je namenjen predvsem mikrobiologom vseh področij. Koristen priručnik je tudi za zdravnike, farmacevte, agronome, kemijske in živilske tehnologe in biologe.

EKONOMIKA IN ORGANIZACIJA PODJETJA.

EKONOMSKI vidiki kadrovske dejavnosti, Ljubljana, Zveza društev za kadrovske dejavnost, 1995

Sodobno poslovanje v podjetjih in institucijah bolj ceni znanje in informacije, pomebnije so nove ideje in poslovna kultura kot obilje surovin in cenena delovna sila. Strokovnjaki šele sedaj začenejo razumeti kako informacijske spremembe, ki jih prinaša konec XX. stoletja, ne morejo spremeniti temeljnih medčloveških odnosov. Upravljanje s človeškimi viri postaja prvovrsten proizvodni dejavnik, ki omogoča konkurenčne prednosti podjetij. Tradicionalno vodenje, ki temelji na avtoriteti in moči, nadomešča skupna skrb za podjetniško iniciativnost in timsko delo. Za uspešno poslovanje sodobnega podjetja postaja odločilno, kako ljudje delajo skupaj in delijo skupno odgovornost za poslovno usodo podjetja.

JEZIKOSLOVJE.

ANIČ, Vladimir: RJEČNIK HRVATSKOGA JEZIKA, Zagreb, Novi Liber, 1991

BRODNJAK, Vladimir: RAZLIKOVNI RJEČNIK SRBSKOG I HRVATSKOG JEZIKA, 3. nepromenjeno izd., Zagreb, Školske novine, 1993

BABIĆ, Stjepan: HRVATSKI PRAVOPIŠ, 3. izd., Zagreb, Školska knjiga, 1995

Alenka KUBIK

POPOTOVANJA

ROMANTIČNA ŠKOTSKA

Spomini so še sveži, avgustovski.

Vožnja po celini, nato trajekt do otoka in - po levi - proti severu, proti Edinburghu. Meje z Anglijo ne moreš zgrešiti, označuje jo ogromna skala z napisom Scotland, od katere je prelep pogled na gričevnato nižino pod teboj, pokrajino Borders. Od tu naprej potuješ po Škotski, nekdanji samostojni kraljevini, danes najbolj severni deželi združenega kraljestva.

Dvorec Dunrobin - samo eden med mnogimi

Prevzame te prostranost, pogled na požeta ječmenova polja, gozdovi so raj za lovce in jezdece, po gričih so speljane pohodniške poti. Nekoč so to obmejno pokrajino delili na opatije, številne katedrale in samostani pa so danes v glavnem ruševine zaradi neprestanega vojskovanja v času verskih nasprotij med angleškimi protestanti in škotskimi katoliki. Še danes so tukajšnji ljudje zelo verni, pa tudi skromni in šaljivi; na vsakem koraku te razveseljujejo z burkami, hitro se privadiš za vzhodni del dežele značilnega trdega naglasa. Gričevje razbija dolina reke Tweed, tekstilna prestolnica dežele. V malih obrtnih delavnicah izdelujejo značilne kilte (škotska krila) po meri in za vsako priložnost.

Upravno in kulturno središče Škotske je mesto **Edinburgh**, majhno v primerjavi z drugimi svetovnimi prestolnicami, pa vendar tako barvito in živahno, da ga je težko na kratko predstaviti, še posebno, če se znajdeš v njem v času poletnega kulturnega festivala. Nad čudovitim starim delom mesta se dviga edinburški grad, največji med vsemi škotskimi gradovi, na njem se v času festivala vsakodnevno odvija svetovno znana predstava Military Tattoo. To je prikaz razburkane škotske zgodovine, mimohod nekdanjih kraljev in kraljic, predstavnikov številnih klanov, je prikaz škotske folklore in pravi spektakel barv, glasbe in plesa.

Viseči most čez morski zaliv severno od Edinburgha vodi v pokrajino Fife, katere središče je najstarejše škotsko univerzitetno mesto St. Andrews s prelepimi tereni za igranje golfa in kilometrskimi peščenimi plažami Severnega morja. Pokrajina Tayside je na gosto posejana s skrivnostnimi gradovi, še bolj severna deželica Grampian pa je **domovina viskija**. Kuhajo ga v vsaki vasici, tako da prav prijetno diši naokrog.

Ko pustiš za seboj to živahnost pokrajine, kulture in ljudi, si že v škotskem redkonaseljenem visokogorju (Highland), kjer so doma dudu. Polja zamenjajo prostrani pašniki, ovce in osat so simbol dežele. Užitek se je sprehajati po vetrovnih travnatih obalah številnih rtov, kjer v prepadnih stenah (klifih) gnezdi ptice in kjer z malo sreče lahko opazuješ lenobne tujlne. Tabla v kraju John O'groats označuje "konec poti". Nekoliko bolj zadržani severnjaki niso prav nič manj gostoljubni in tudi Slovenijo kar dobro poznajo. Če prisluhneš njihovemu nasvetu, in če preden obrneš proti zahodu, obiščeš tudi bližnje otočje Orkney, si bogatejši še za en prelep izlet. Zanimive in skrivnostne arhitekturne najdbe na otokih te vrnejo v leta 3000 do 5000 pr.n.št.; trgovnice vikingških mestec so polne spominkov s keltskimi motivi.

Ozko enopasovno cesto, ki pelje po vzhodni obali proti jugu, prekinjajo številna razgledišča, kjer se lahko nagledaš pokrajinskih motivov: členovita obala s številnimi zalivi, polotoki, otoki in otočki, močvirja, jezera, jezera, slapovi,... V enem od večjih jezer (Loch Ness z dolžino kar 50 km) domuje znana pošast **Nessie**. Vlažno atlantsko podnebje je idealno za botanične vrtove, v katerih bujno rastejo rastline, prinesene na Škotsko z vseh koncev sveta. Tu so tudi prave škotske gore z golimi vrhovi, najvišji vrh med njimi je 1343 m visok Ben Nevis.

Stari del glavnega mesta Edinburgh

(nadaljevanje na strani 15)

POPOTOVANJA

(nadaljevanje s strani 14)

Voščena lutka z značilnim kiltom in dudami

V zalivih se tiščijo barvite ribiške vasice, ki so zavetje tudi številnim jahtarjem. Eden najstarejših evropskih jezikov - škotska keltščina - je tu še vedno živ jezik.

Keltsko govorijo tudi na zahodnem otoku Skye. Tamkajšnji ljudje živijo za turizem. Slikovite gore z ostrimi vrhovi The Cuillins so užitek za še tako zahtevnega planinca. Pokrajini dajejo dodaten čar še oblaki, pa ve-

ter; pogost dež poskrbi za to, da se ribiške vasice zbudajo v najčistejših barvah. Na polotoku Trothernish lahko fotografiraš prav nenavadne skalne oblike, ki jih je narava izoblikovala v ledeni dobi.

Nekoliko neprijetno se počutiš, ko te pot pripelje v popolnoma drug svet, v industrijsko razvito in gosto naseljeno ravnino Strathcyde. Tu je tudi največje mesto Škotske, **Glasgow**, industrijsko in trgovsko središče. To še zdaleč ni tako idilično mesto kot Edinburgh, je pa vseeno zelo prijetno, ko se zvečer mestni vrvež umiri in oživijo številni "pubi" - značilne družabne pivnice z živo glasbo.

Deželo zapuščas po pokrajini Dumfries. Še zadnji duhovi gradov ti pomahajo v pozdrav, ko odhajaš in razmišljaš o tem, da na poti ni bilo nobenega vodnjaka, v katerega bi lahko čez ramo vrgel kovanec in si zaželel, da bi se še kdaj vrnil.

Nekaj podatkov:

Škotska je razmeroma redko naseljen severni del Britanskega otočja, saj na ozemlju, velikem za štiri Slovenije živi okrog pet milijonov prebivalcev. To so pretežno Škoti keltskega izvora. Z zahoda in severa jo obdaja Atlantski ocean, z vzhoda Severno

Impresivna obala na skrajnem severovzhodnem rtu Škotske

morje, z juga pa 90 km dolg mejni zid z Anglijo.

Od 10. do 17. stoletja je bila to samostojna kraljevina, pozneje pa del združenega kraljestva z Anglijo in Walesom (pozneje še s Severno Irsko), čeprav je ohranila lastni zakonodajni in izobraževalni sistem. V zadnjih letih pa so težnje po samostojnosti ponovno oživele.

Ekonomsko je to razmeroma bogata dežela. V Severnem morju črpajo nafto in plin. Razvita je tradicionalna težka industrija, tekstilna in strojna industrija, v zadnjem času tudi elektronika. Glavni izvozni artikel pa je seveda viski. Razvite dejavnosti so še ovčereja, poljedelstvo, ribolov, gojenje lososov in pa turizem. Večja mesta so Edinburgh, Glasgow, Aberdeen, Dundee.

Nataša GLADOVIČ

BONTON

Komu, kaj, kako podariti?

Najbrž ste včasih dvomih, ali ste zadeli pravo darilo, ali ste dali premalo ali preveč. Kako torej najti tisto pravo, da ne obdarovalec ne obdarovanec ne bosta v zadregi. Ali po drugi plati: da darilo ne bo predrago in ne preskromno, predvsem pa, da ne bo navzkriž z obdarovančevim okusom, nagnjenji, hobiji in pričakovanji. Mimogrede se lahko darilo sprevrže v svoje nasprotje.

Znani norveški književnik Henrik Ibsen je rad ustregel mlajšim, pisateljskim kolegom in jim občasno pregledal njihova književna dela, potem pa o njih povedal svoje mnenje, saj je bilo vsem veliko do tega. Nekoč je dobil v dar tolstega purana, naslednji dan pa je prišel darovalec - mlad norveški književnik z rokopisom svojega najnovejšega literarnega dela, da bi ga Ibsen ocenil. Ta se je, vidno jezen zaradi takšnega podkupovanja, obregnil ob nadobudnega mladeniča: "Vi bi torej hoteli, da vam vrnem vašega purana!"

(nadaljevanje na strani 16)

BONTON

(nadaljevanje s strani 15)

KOMU, KAJ, KAKO PODARITI?

Koga obdariti?

Neznaneu človeku ne dajemo daril. Obdarujemo znance, prijatelje, člane širše in ožje družine. Če obdarujete človeka, ki ga slabo poznate in za to ni trdnega razloga, utegne biti oni presenečen in pomisliti, da hočete v bližnji prihodnosti od njega "izsiliti" kakšno uslugo. Kadar se nam zgodi kaj takega, ni prav nič neolikano, če darovalca vprašamo, s čim smo si "zaslužili" tolikšno pozornost, kajti zelo mogoče je, da ima vse skupaj kakšno ozadje. Ravno tako ni nevljudno, če ljubeznivo, vendar odločno odklonimo neumestno darilo.

Kaj podariti?

Pri ženski se ne moremo nikoli zmotiti, če ji poklonimo cvetje. Glejmo samo, da šopka ne bodo sestavljale ravno krizanteme in drugo podobno cvetje (hortenzije, lilije), ker se pri nas nosijo na grobove. Z barvami cvetja je povezana tudi večpomenska simbolika, le da je danes že zvečine pozabljena. Malokdo pomisli, ko daje darilo, da pomeni rdeča barva ljubezen, bela nedolžnost, rumena ljubosumnost. Zapomnimo si še lahko, da moški podari ženski samo rezano cvetje, ženska pa lahko da ženski tudi cvetje v lončku. Moškemu se cvetje ne nosi.

Kako podariti?

S šopka odvijemo papir, tik preden

ga izročimo. Iz praktičnih razlogov celofana ne odstranjujemo, temveč ga odvijemo, potem pa cvetje postavi v vazo.

Kadar nam kdo izroči darilo, se mu zahvalimo, darilo razvijemo in si ga ogledamo. Z nekaj besedami povejmo, kako zadovoljni smo z njim. Darovalec naj o darilu ne razpre na dolgo in široko, še manj naj ga "občuduje". Cena se nikoli ne omenja, z darovanih predmetov jo snamemo že prej, najbolje kar ob nakupu.

Nekaj nasvetov v zvezi z darovanjem

· Preden kaj podarimo poskusimo zvedeti kaj več o nagnjenjih, potrebah in konjičkih svojih znancev in prijateljev.

· Kadar nam kdo napravi kakšno uslugo, je ne poplačujmo z dragimi darili, temveč izkažimo svojo pozornost in hvaležnost z ustreznim darilom.

· Ne dajajmo v dar starih in že podarjenih stvari.

· Včasih velja od srca izrečena beseda "hvala" več kot neprimerno darilo.

· Svojih bližnjih ne navajajmo na pogosta darila. Pogosto obdarovanje jemlje vrednost temu dejanju in nalaga nepotrebne obveznosti.

· Poskusimo zadeti pravo darilo, tako, ki bo prijatelja res razveselilo.

· Daril ne kupujmo zase, temveč za druge! Nikar ne kupujmo možu kavnega mlinčka ali sušilca za lase in ženi kristalnega pepelnika, če smo v

hiši edini kadilci ...

· Darila lahko pošljemo, lepo zavita ali aranžirana s cvetjem, po pošti ali slu. Zraven mora biti obvezno svoje ročno napisano voščilo oziroma ustrezno besedilo, in sicer na vizitki, priložnostni razglednici ali voščilnici v beli ovojnici.

· Kadar smo povabljeni na slovesen sprejem ali proslavljanje rojstnega dne, lahko pošljemo cvetje s spremno vizitko gostiteljici oziroma slavljenci že pred svojih prihodom.

· Cvetje se pošilja tudi naknadno: po slovesni večerji ali sprejemu v krogu znancev - s spremno vizitko in zahvalo za prijetni večer.

· V šopku mora biti zmeraj neparno število cvetov.

· Knjiga je univerzalno darilo, enako primerna za moške in ženske.

· Kadar prvič obiščemo znance na domu, sploh kadar prvič stopimo v tujo hišo, prinesimo gostiteljici šopek cvetja.

· Vljudnost ne zahteva, da poleg cvetja gostiteljici prinesemo darila še za druge člane družine.

· Kadar pridemo v tujo hišo uradno (dogovor z mojstrom, kupoprodajna pogodba, obisk na željo tretjih oseb...), ne prinašamo cvetja.

· Družinskim članom, znancem in prijateljem prinesemo cvetje in darila tudi takrat, kadar jih dalj časa nismo videli.

Pri sprejemanju darila ovoj takoj odpremo in ob zahvali povemo še kakšno toplo besedo o darilu. Tako storimo tudi v primeru da knjigo, ki smo jo dobili, že imamo, da podarjena kravata ne ustreza našemu okusu ne garderobi, ali če je kipec, ki smo ga dobili, za naš okus kič, ki ga nikdar ne bomo razstavili v svojem stanovanju. Taka neodkritosrčnost je dopuščena, saj so tudi taka darila podarjena z najboljšimi željami.

In na koncu: četudi vemo, da kakšnega darila nikdar ne bomo nosili ali uporabljali, ga nikdar ne podarjajmo komu drugemu. Hranimo ga kot spomin na dnu kakšnega predala, saj bi bilo nevljudno tako do tistega, od katerega smo darilo dobili, kakor do tistega, ki bi mu ga dali.

Alenka KOLARIČ

MALO ZA ŠALO, PRECEJ ZARES

KUNIGUNDINI ZAUPNI POMENKI

Draga Kunigunda, sem slišal (pa ne morem verjeti!), da se vračajo ukrepi izpred približno petnajstih let, ko so lahko uvažala samo podjetja, ki so z lastnim izvozom pridobila pravice do nakupa tuje valute. Ali je mogoče, da je naša država zadnja leta tako slabo in nespametno gospodarila?

Osupel

Saj država sploh ni gospodarila! To so počeli posamezniki, ki od pametnega ravnanja z javno lastnino ne bi imeli nobene osebne koristi.

Draga Kunigunda, na domačem, slovenskem tržišču je DROGA s svojimi gotovimi izdelki nedvomno močna konkurenca drugim proizvajalcem. Kaj pa zunaj?

Nepoučen

Kje zunaj?

Draga Kunigunda, ali si že pisala Božičku in dedku Mrazu, kaj naj prineseta DROGI?

Veren

Zaenkrat sem jima pisala samo o tem, kaj naj odneseta.

Draga Kunigunda, sem preprost delavec in se na te moderne reči bolj malo spoznam. Zato te sprašujem: ali ima beseda leasing res kakšno vezo z lizanjem?

Ma-ja'

Ne bi rekla; vsekakor pa ima vezo z oblizovanjem.

Draga Kunigunda, ali ima število zaposlenih v nekem sektorju kakšen vpliv na kvaliteto dela tega sektorja?

Statistik

Seveda! Več ko jih je, težje je ugotoviti, kdo sploh dela.

Draga Kunigunda, ali je že kdo izračunal, kolikšen bo delež oziroma znesek dobička, ki ga bomo prejeli delničarji DROGE?

Hrepeneči

Zaenkrat računajo samo to, če ga bomo sploh prejeli.

Draga Kunigunda, za naslednje leto planiramo proizvodnjo, planiramo nabavo, planiramo prodajo in kaj vem kaj še vse. Ali pa kdo planira tudi povišanje plač?

Večna nerga

Planira, planira; samo ne vem natančno, čigavih...

ANEKDOTE Z NAŠEGA ZELJNIKA

Iz menze v Argu nam v upravno stavbo že več tednov za malico pošiljajo sendviče, burek in zavitek. Pa sva s sodelavko Majdo Vlačič ob sendviču takole modrovali:

“Če nam že pošiljajo sendviče, bi nam morali ponuditi tudi sok!”

“Poleg tega smo po malici vsekakor upravičeni tudi do kave”

“In do počitka,” je resno zaključila Majda.

V PC Argo se še spominjajo Mira Štrancarja, ki je po ukinitvi špedicijskega oddelka do upokojitve delal v skladišču. Tudi kot mlad fant

je bil v začetku zaposlen v skladišču obrata Argo. Delo je takrat nadzoroval ing. Evgen Ferluga (že upokojen). Pa je lepega dne ing. Ferluga naročil Miru, naj opere sode, v katerih so shranjevali svež paradiznik. Ker so sode prali včasih z morskno in včasih s sladko vodo, mu je izrecno naročil:

“Operi jih s sladko vodo!”

Kako pa se je začudil, ko se je čez čas vrnil in videl Mira, ki je v sode, napolnjene z vodo, sipal vreče sladkorja, da bi ukaz nadrejenega kar najbolj vestno izpolnil!

Gaspa E.J. (sedaj upokojena), je v Argo vrsto let vestno opravljala delo

v razvoju in kontrolni službi. Svojim sodelavcem se je med drugim vtisnila v spomin kot zagrizen zagovornik reda in čistoče. Kdor pri tem ni bil dosleden, ga je kaj hitro doletela kritika.

Nekoč je v naglici odprla okno, da bi nekaj sporočila sodelavcu na dvorišču. Prezrla pa je, da je okno dvojno in z glavo razbila šipo. “Ja madonca, tokrat so pa res “ornk” očistil!”, je pohvalila opravljeno delo.

Nauk: Pretirana čistoča je lahko nevarna (celo v prehrabeni stroki)!

DROGIN SILVESTRSKI TV SPORED

7.00 - 8.00

- Budnica - Igra ansambel Priganjači; tokrat ga sestavljajo vodje sektorjev.

8.00-8.30

- Prva jutranja poročila - Za dobro razpoloženje nam bodo natvezli nekaj laži o povišanju osebnega dohodka.

8.30-10.00

- Otroška matineja - Ogleдали si bomo risanko "Ali Baba in 40 razbojnikov", ki prikazuje delo našega od kupovalca gob na terenu.

10.00-12.00

- Še pomnite, tovariši? - Oddajo so pripravili naši finančniki v sodelovanju s pravno službo. Govori o brezuspešnem iskanju krivcev za zapadle izvozne terjatve izpred štirih let.

12.00-13.00

- Kmetijska oddaja - Naši strokovnjaki so pripravili prispevek o novi pasmi živine in o tem, kako zanjo stara korita ne zadoščajo več.

13.00-14.00

- Plošče po željah - Priključili se bomo na radijsko mrežo, kjer bomo predvajali sledeče pesmi:
- Ničesar ne obžalujem - za upravo
- Jaz sem si pa nekaj zmisli - za razvojni sektor
- Hej brigade, hitite! - za Svet delavcev
- I love you - dokler si tu! - za obrat JELKA na Vrhniki
- Zvedel sem nekaj novega - za uredništvo našega glasila
- Je bela cesta uglajena - za trgovske potnike
- Kam bova vandrala - za vse, ki so stalno na službeni poti
- Kaj bi jaz tebi dal - za vse delničarje
- Kje so tiste stezice - za odkup
- Dan ljubezni - za vse, ki so se udeležili novoletne "fešte"
- Furmani so furali - za logistiko
- Malokdaj se srečava - za sindikat

14.00-16.00

- Pokaži, kaj znaš! - V oddaji bodo nastopili vsi, ki so (tako ali drugače) prestali preverjanje v okviru ISO standardov.

16.00-18.00

- Film leta - Na sporedu bo film "Od tu do večnosti" v DROGINI priredbi. Zgodba govori o uvajanju kakovosti pri nas.

18.00-19.00

- Muppet show - Kot vsa leta doslej bo tudi tokrat na sporedu videofonski posnetek razširjenega kolegija.

19.00-19.30

- Kulturna oddaja - Govorila bo o vsakdanjem izražanju in o tem, koliko manj bi govorili, če bi čez noč pozabili vse kletvice, psovke in druge mile besede.

19.30-20.00

- TV dnevnik:
- Domače novice: temeljile bodo na tem, o čemer se govori in kar se vidi; o najpomembnejših stvareh pa itak nismo nikoli pravočasno informirani ter bomo torej o njih samo ugibali.
- Novice iz tujine: tudi te so vse bolj meglene, ker poročila o službenih potovanjih ne visijo na oglasnih deskah. Z gotovostjo lahko trdimo le to, da še noben tuji partner, ki je imel z nami poslovne stike, ni obubožal.
- Športne novice: slišali boste o telovadbi z jeziki, kjer nekateri dosegajo kar dobre rezultate, seveda pod pogojem, da telovadijo v šefovi pisarni. Precej manj uspešni smo v dviganju uteži z osebnimi dohodki. Še najboljše rezultate pa smo letos dosegli v metu kopja v odkup.
- Vremenska napoved: Obeta se nam sušno vreme, občasno bo z vrha treskalo in grmelo. Pričakovati je tudi plohe novih ukrepov.

20.00-24.00

- Silvestrski spored-
- Začenjamo ga z domačimi humoristi, ki nas bodo zabavali s čitanjem poslovnih poročil.
- Sledi šaljiv prispevek o uporabi službenih avtomobilov.
- V nadaljevanju sporeda bomo predstavili humoriste z državnih institucij. Seznanili nas bodo s pravicami delavcev v okviru zakona o soupravljanju in soodločanju delavcev v delniških družbah.
- Sledil bo nastop vokalno instrumentalnega ansambla "Veseli šefi" s pesmijo Plešite na našo vižo.
- HITCHOCK VAM PREDSTAVLJA - Kratka grozljivka z naslovom Zgrešene investicije.
- Malo pred polnočjo vas bomo zabavali s kratkim poročilom o planu za prihodnje leto.
- V odmorih med posameznimi točkami vas bo kratkočasila naša popularna in priznana folklorna skupina "Dezinformacija".
- Opolnoči novoletne čestitke (kot ponavadi izdatno okrašene z blestečimi slepili o delitvi dobička), nato pa do jutra plesna glasba pod skupnim geslom Eni igrajo, drugi plešejo.
- Malo pred koncem sporeda pa še kratek znanstvenofantastičen film z naslovom Svet delavcev prevzema oblast.

Prijetno zabavo vam želi uredništvo sporeda!

S.P.

DROGIN SILVESTRSKI MENU

PRAZNA VREČA NE STOJI POKONCI

Da bi bilo vzdušje na "fešti" kar najbolj domače in prijetno, smo vam letos pripravili jedilnik, ki je stvaritev članov našega delovnega kolektiva. Neverjetno, koliko od sile nadarjenih kuharjev je med nami!

Pred vami je sad njihovih kulinaričnih veščin.

APERITIV

Za zbujanje pravega teka so vam pripravili nekaj renično grenkega: dva kančka nespremenjenega osebnega dohodka s tremi kančki manjkajočega regresa za dopust. Kot poseben dodatek kapljica kadrovske spremembe, da priokus grenkobe čim dlje učinkuje.

ga napadete s kislim ali rahlo pikantnim dražljajem.

V ta namen so naši kuharski mojstri pripravili kisle smehljaje tistih, ki se najdejo v Kunigundinih zaupnih pomenkih, z dodatkom sočno-pikantnih opazk na račun nadrejenih.

- Gobovo omako smo morali črtati z jedilnika zaradi uredbe o prepovedi nabiranja gob.

SLADICA

Glede na obilno glavno jed so se naši kuharji odločili za dobro našega počutja, da nam ponudijo nekaj skromnega in lahkega - trinajsto plačo.

GLAVNA JED

Vroč juha, ki smo si jo skuhali vsi z neuspešnim notranjim odkupom delnic

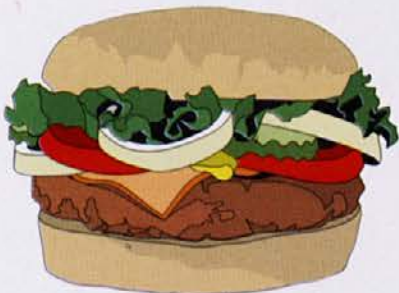
- Mastna pečenka iz zapadlih plačil, katerih nam ne bo uspelo nikoli izterjati

- Dušena zelenjava iz odpisane zaloge zdravilnih zelišč

- Solata iz nešteti publikacij, na katere smo naročeni in katerih ne čita nihče od tistih, ki bi jih morali

Kot ponavadi bo kave in pijače v izobilju. Za tiste, ki se jim bo zdela ta ali ona jed plehka, bodo ves večer na voljo tri pekoče začimbe: mešanica pogovjev iz naših pogodb z dobavitelji, pogoji za podelitev ISO 9001 certifikatov o kvaliteti in poper, katerega nam bo po potrebi nasula uprava.

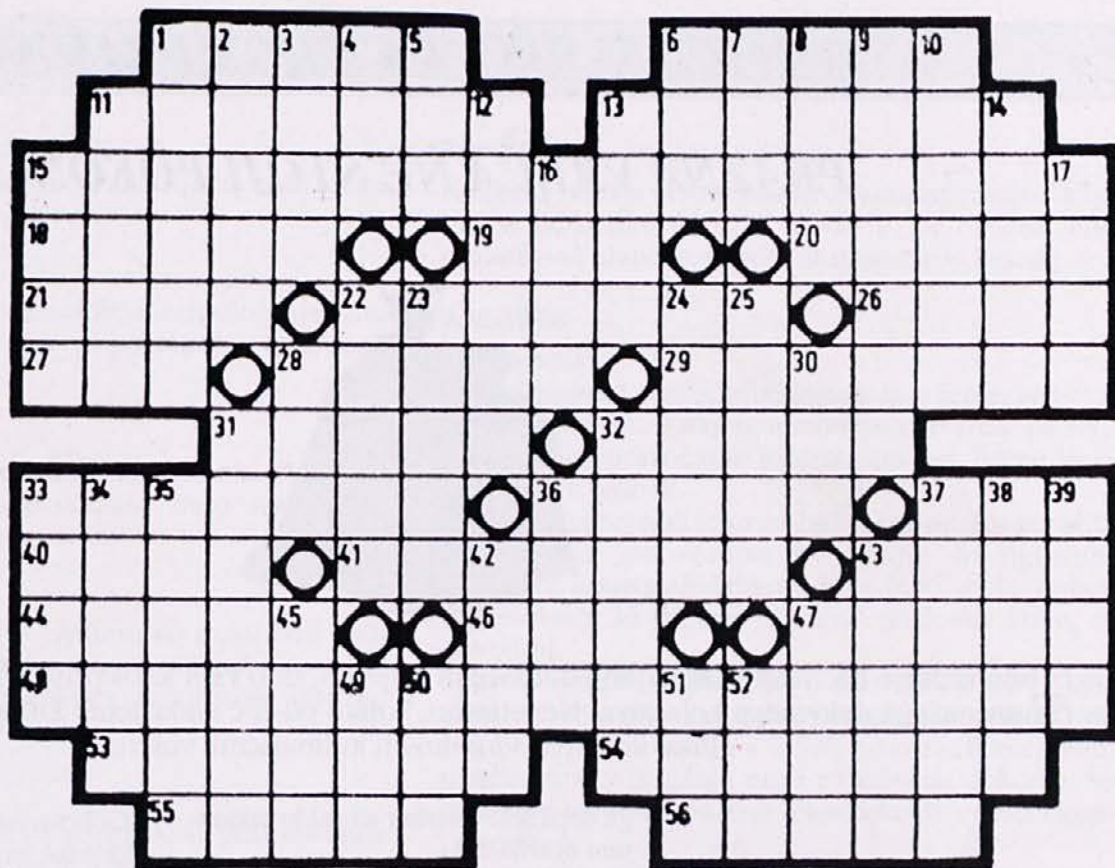
PREDJED

Tudi predjed mora pripraviti želodec na glavno jed. Najbolj nestrpen bo, če

Želimo vam dober tek!

**NAGRADNA
KRIŽANKA
št. 10**

VODORAVNO:

- 1 pesnik in pripovednik (Simon; Jeprški učitelj)
- 6 gledališki igralec in pedagog (Stane)
- 11 v glasbi; resno, slovesno (peti, igrati)
- 13 skupina otokov, arhipelag
- 15 (NOVOLETNA ČESTITKA) DROGA VAM...
- 16 ime pevke Vrčkovnik
- 19 ime hokejista Zupančiča
- 20 mesto v južni Turčiji
- 21 žila dovodnica
- 22 letalska akrobacija ali manever
- 26 mesto ob Marici
- 27 okrajšano srbsko moško ime, Aleksandar
- 28 ime pevca Cooperja; tudi deklica iz Čudežne dežele
- 29 umetniško ime filmske igralkice Ide Kravanje
- 31 od dežja izdolbena pot, soteska
- 32 slovesna pesem, himna ali hvalnica
- 33 vrsta trdnih alkoholov v organskem tkivu, steroli
- 36 lahek prijem
- 37 zdravilo
- 40 obsežno kraško višavje v jugozahodni Hrvaški
- 41 delavec, ki opravlja anketo
- 43 glavno mesto Arabske republike Jemen
- 44 volovska antilopa
- 46 orel v germanski mitologiji
- 47 ameriški slikar (Wyatt) ANAGRAM, ENOTA
- 48 NOVOLETNA ČESTITKA- NADALJEVANJE
- 53 grško ime za Etolijo - pokrajino v Grčiji
- 54 ptica, ki se rada seli
- 55 ime Gogoljevga junaka Buljbe
- 56 prsni oklep

NAVPIČNO:

- 1 hrvaško žensko ime
- 2 starogrška pesnica, ki je umrla stara komaj 19 let
- 3 dva pritoka Odre na Poljskem
- 4 cerkveni pevski zbor

- 5 Aristofanova komedija
- 6 pripadnik balkanskega naroda
- 7 grška nimfa, ki se je spremenila v odmev; jek
- 8 skladba narodnozabavne glasbe
- 9 najvišja plast kože, (po)vrhnica
- 10 prebivalci Reke
- 11 konj sive ali bele barve
- 12 očesna votlina; tudi planika
- 13 Aškerčeva socialna pesem
- 14 fino, močno beljeno platno
- 15 slovanska boginja modrosti
- 16 originalno ime Irske
- 17 ameriška agencija za raziskavo veselja
- 22 nevarna padavina
- 23 ime več frankovskih majordomov in kraljev
- 24 spisek, seznam
- 25 najsvetlejša zvezda v ozvezdju Orla
- 28 vzdevek grškega ladjarja Onassisa
- 30 ptič severnih morij, njorka
- 31 topovski izstrelek
- 32 hrana, ki se potrese v gozdu živalim
- 33 rod trajnih zelič iz družine sleznic
- 34 ponavljalno znamenje v slovarjih; vijuga
- 35 plastična snov, ki služi v elektro kot izolator
- 36 ameriški filmski igralec (James, Upornik brez razloga)
- 37 kavčukov sok
- 38 merska količina
- 39 lahek športni čoln
- 42 DROGIN izdelek v DROGINI križanki
- 43 pozdrav s sočasnim streljanjem iz pušk ali topov
- 45 bivališče kraljev
- 47 naslov arabskih plemenskih poglavarjev
- 49 kratica za nekdanjo jugoslovansko ljudsko armado
- 50 za polton zvišana nota e
- 51 dolgo obdobje
- 52 ime kritika Fincija

Jože BORKO

REŠITEV KRIŽANKE ŠT. 9

VODORAVNO: AKTIVA, NAIVEC, KRČ, RE, AT, PAV, DROGA, PIANINO, SEKTOR, APORT, IGLAR, TRS, IU, MAISTER, AKER, ODPSTOP, KRONA, NIT, RIKO, ST, IGOR, OZIM, MARAŽ, RAGADA, ALAN, LOK, TIL, TONALIT, MIRK, KIJ, ARAGONKA, OSE, SANJA, AR.
GESLO KRIŽANKE: DROGA PORTOROŽ

Število prispelih rešenih križank je bilo tokrat 50. Tričlansko komisijo so sestavljale: Ingrid Grizonič, Milena Ujčič in Tjaša Ulčar. Nagradenci prejmejo izdelke DROGE (po lastnem okusu) in so naslednji: 1. nagrado - v vrednosti 5.000 SIT prejme BRANKO ČIŽMAN iz Portoroža; 2. nagrado - v vrednosti 3.000 SIT prejme JOŽICA NOVAK iz Izole; 3. nagrado - v vrednosti 1.000 SIT prejme JANDA DELBELLO iz Sečovelj. Nagradjencem čestitamo, za nagrade pa pokličite sodelavko v marketingu, prijazno gospo Marijo Mekš, na tel. 066/61 221 (PC Argo, vzorčno skladišče), ki bo oblikovala paket po vaši želji.

Rešitve objavljene križanke pričakujemo do ponedeljka, 08. januarja 1996, na naslov: DROGA Portorož, Marketing, Obala 27.

Reševalce naprošamo, da na kuvertu pripišejo "Za nagradno križanko št. 10".